

RADA GMINY WILCZĘTA

PROGRAM ROZWOJU GMINY **WILCZĘTA**

Na lata 2004-2006

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

Program rozwoju Gminy Wilczęta opracowany został jako dokument operacyjny obejmujący konkretne działania oraz porządkujący najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne lub inne w dostosowaniu do uwarunkowań kształtujących się w związku z wejściem Polski w 2004 roku do Unii Europejskiej; zarówno formalno-prawnych, jak też finansowych.

System prawny, stanowiący podstawę podejmowania przez samorząd lokalny takich inicjatyw, na który składają się ustawy:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2001 r. Nr 142 poz.1591 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48 poz. 550 z późn. zmianami)

upoważnia Wójta oraz Radę Gminy do opracowania takiego dokumentu.

Z pojawiających się w tym zakresie opracowań eksperckich wynika, że władze gminy powinny uzupełnić „Strategię Rozwoju Gminy” o programy, służące do realizacji jej części składowych. Wynika to m.in. z faktu, że w jednym, określonym czasie nie da się zrealizować wszystkich jej założeń i zachodzi potrzeba wyboru priorytetów, spraw najważniejszych, ale jednocześnie możliwych praktycznie do zrealizowania w konkretnym określonym czasie, przy znanych, określonych środkach finansowych i innych uwarunkowaniach np. posiadaniu dokumentacji technicznej.

Wszelkie inwestycje w gminie (nie tylko komunalne) mają ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego. Jednak rozwój wielu innych inwestycji w gminie zależy od tego co, i kiedy zbuduje gmina. Dlatego dla władz gminy najistotniejsze jest znaczenie inwestycji gminnych, które powinny być tak zaplanowane, aby powodowały rozwój kolejnych, już nie przez gminę prowadzonych inwestycji. W opracowaniach eksperckich zwraca się uwagę na następujące skutki inwestycji prowadzonych przez samorząd lokalny na rozwój gospodarczy i społeczny:

- przemysłane inwestycje infrastrukturalne powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo powoduje kolejne inwestycje budowlane),
- inwestycje gminne dają pracę lokalnym firmom, a więc tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych,
- spirala inwestycyjna tworzy lokalny rynek pracy, inwestycje są więc najskuteczniejszą metodą zapobiegania bezrobociu,
- inwestycje komunalne, zwłaszcza infrastrukturalne, podnoszą na stałe standard życia mieszkańców gminy. Powstaje coś, z czego długie lata mieszkańcy będą korzystać (wodociągi, kanalizacja, drogi itd.),

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

- bez dokonania pewnych inwestycji rozwój niektórych dziedzin działalności gospodarczej nie jest możliwy. Brak inwestycji (np. w dziedzinie telekomunikacji, zaopatrzenia w energię, wodę itp.) stanowi istotną barierę dla rozwoju gospodarczego,
- brak niezbędnych inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska jest barierą rozwoju zrównoważonego i może na trwałe pogorszyć jakość życia mieszkańców,
- brak inwestycji w niektórych dziedzinach (np. w budownictwie mieszkaniowym) powoduje, że niezaspokojone zostają podstawowe potrzeby mieszkańców, co powoduje wzrost niezadowolenia społecznego.

Uważna ocena wymienionych wyżej skutków wskazuje, że największe znaczenie mają inwestycje infrastrukturalne, których brak jest poważną barierą dla wielu innych inwestycji i może w istotny sposób zahamować rozwój gospodarczy.

Procesy związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej oraz fakt, że wsparcie rozwoju regionalnego i lokalnego środkami programów pomocowych będzie jednym z podstawowych czynników dynamizujących rozwój gospodarczy i społeczny gminy uznany został przez władze gminy za jedno z podstawowych założeń realizacyjnych.

Przygotowanie się władz gminy do tego procesu, tzn. budowanie zdolności gminy do absorpcji środków pomocowych oraz funduszy strukturalnych jest jednym z priorytetowych zadań kadencji 2002-2006.

Można przewidywać, że wobec szczupłości środków możliwych do skumulowania na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym (wojewódzkim) – ważnym czynnikiem wyboru projektów do realizacji ze środków Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, zwłaszcza w pierwszym etapie, będzie udokumentowana gotowość samorządu lokalnego do podjęcia inwestycji (przygotowanie kompletu wymaganej dokumentacji) oraz od przeznaczenia na ten cel odpowiedniej puli środków własnych na wyprzedzające finansowanie inwestycji.

Przygotowanie wymaganych dokumentów dla przedsięwzięć inwestycyjnych, na które Wójt Gminy będzie ubiegał się o dofinansowanie, a także zabezpieczenie, zbilansowanie źródeł finansowania inwestycji wymagać będzie wyprzedzającego w czasie zabezpieczenia środków finansowych, pochodzących z budżetu gminy lub zabezpieczenia środków z innych źródeł krajowych, m.in. kredytów bankowych.

Zatem „Program rozwoju Gminy Wilczęta” uwzględni, także formalne wymogi wynikające z ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późniejszymi zmianami). Dokument ten pozwoli na określenie optymalnej ścieżki finansowania przedsięwzięć z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym oraz rozpoczęcie działań służących pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł pozabudżetowych.

„Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006” jest dokumentem otwartym. W miarę uszczegóławiania warunków i możliwości ubiegania się o dofinansowanie z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, a także innych źródeł finansowania zewnętrznego, wprowadzane będą stosowne uzupełnienia i zmiany.

ROZDZIAŁ II

AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY WILCZĘTA.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY WILCZĘTA

1.1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Gmina Wilczęta leży w centralnej części podregionu Równina Warmińska nad rzeką Pasłęką, stanowiącą wschodnią granicę gminy. Szeroka i obficie zalesiona Dolina Rzeki Pasłęki, stanowi obecnie element międzynarodowego systemu ochrony przyrody ECONET – Polska. Oceniając położenie geograficzne, uwagę zwraca fakt ciekawego zróżnicowania rzeźby terenu związanej z:

- Doliną Pasłęki wraz z bogatym systemem dolin bocznych,
- strefą krawędzi Wysoczyzny Elbląskiej w południowo – zachodniej części gminy (na granicy z gminą Młynary),
- kulminacją wysoczyzny falistej w środkowej części gminy.

Dolina Rzeki Pasłęki była ważną historyczną granicą Pogranicza oraz Warmii. Od czasów „pokoju toruńskiego” (1466 rok) teren gminy należał wraz z gminą Młynary do Prus Książęcych, w odróżnieniu od Warmii i rejonu Elbląga, które weszły w skład należących do Królestwa Polskiego Prus Królewskich.

Jak na wszystkich obszarach położonych na pograniczach państw, nie wykształciła się tu gęsta i mocno zaludniona sieć osadnicza. Obszar gminy zawsze leżał na uboczu głównych szlaków handlowych.

Niewielkie zaludnienie gminy, znaczna lesistość, bogata rzeźba terenu, nieznaczny stopień przekształceń zespołów zabudowy wiejskiej, zawierających dużą ilość budynków zabytkowych oraz zgrupowań zieleni ozdobnej w parkach rezydencjonalnych, parkach wiejskich oraz cmentarzach sprawia, że obszar gminy posiada wybitne walory krajobrazowe. Dziś winny one stanowić główną wartość tego obszaru, co przy dobrej jego dostępności od strony Elbląga (ok. 30 km) i Braniewa (ok. 25 km) oraz przy położeniu przy turystycznej trasie Elbląg – Młynary – Pieniężno- Lidzbark Warmiński – predysponuje gminę do rozwoju przede wszystkim funkcji obsługi turystyki krajoznawczej, kwalifikowanej oraz agroturystyki i ekoturystyki.

Informacje charakteryzujące gminę Wilczęta:

- obszar gminy zaliczany jest do obszarów wiejskich o wysokiej depopulacji ludności w województwie, wynoszącej 8 – 11,9% oraz wysokiej stopie bezrobocia (około 32%), wobec średniej w województwie 30,6%,
- obszar gminy w całości zaliczany jest do obszaru o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w województwie (wskaźnik wg IUNG wynosi 80-100),
- położenie w obszarze „Zielone Płuca Polski” oraz w ogólnoeuropejskim systemie powiązań ekologicznych ECONET.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 148 km². Ponad połowę powierzchni gminy zajmują użytki zielone 9750 ha, co stanowi 66% ogólnej powierzchni. Powierzchnia gruntów ornych wynosi 5607 ha, co stanowi 38% ogólnej powierzchni. Lasy zajmują 3702 ha, co stanowi 25% powierzchni gminy. Są to głównie lasy państwowe, podległe Nadleśnictwu Młynary.

W strukturze agrarnej własnościowej 50% użytków rolnych należy do sektora prywatnego. Gospodarstwa prywatne skupiają się w północnej i środkowej części gminy. Zwarte duże kompleksy gospodarstw prywatnych skupione są we wsiach: Wilczęta, Księżno, Nowica, Stare Siedlisko, Gładysze. Duże gospodarstwa wielkoobszarowe (dawne PGR-y) skupiały się natomiast w południowo – środkowej części gminy. Siedziby tych gospodarstw to: Słobity, Gładysze, Karwiny, Spędy, Tatarki, Jankówko.

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

Liczba ludności na koniec 2003 roku wynosiła 3366 osoby. Gmina należy do gmin o niskim zaludnieniu: na 1 km² przypadają 23 osoby, podczas gdy średnio w powiecie 38 osób.

Analizując zjawiska demograficzne gminy, widoczne są negatywne zjawiska, wynikające z peryferyjnego położenia, jak:

- stałe zmniejszanie się ludności, wyludnianie się niektórych wsi,
- stosunkowo stałe wysokie saldo migracji (na warunki gminne): 1995 r. – 53 osoby, 1997 r. – 10 osób, 1998 r. – 26 osób,
- starzenie się ludności, stały wzrost grupy ludności w wieku 60 lat i więcej: 1970 r. – 7,8%; 1978 r. – 9,7%; 1998 r. – 13,3%; oraz malejący udział dzieci i młodzieży: grupa 0 – 17 lat: 1970 r. – 42,9%, 1978 r. – 35,6%, 1998 r. – 34,9%,
- malejący przyrost naturalny: 26,2% - 1995 r. do 3,0% w 1998 r., 2001r.-1,1%, 2002r.-1,3%, 2003r.-1,36%.
- wysoki poziom bezrobocia; wzrastająca stopa bezrobocia 2003r.- 28% , liczba bezrobotnych kształtuje się następująco w 2001r.-536 osób, 2002r.-570 osób, 2003r.-586 osób.
- wysoki poziom świadczeń społecznych; wzrastająca liczba osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej (największe są świadczenia dla bezrobotnych). Z pomocy społecznej korzystało w 2002r.-51% rodzin, w 2003r.- 54% rodzin.

TABELA 1.1

Podstawowe dane o gminie na tle powiatu braniewskiego i województwa
stan na 31.12.2002

	Powierzchnia w km ²	Ludność ogółem	Gęstość zaludnienia os/km ²
Gmina Wilczęta	148	3338	22,55
Powiat	1205	46736	38,79
Województwo	24203	1469274	60,71

1.2. Środowisko przyrodnicze.

Teren gminy Wilczęta wchodzi w skład obszaru funkcjonalnego „Zielonych Płuc Polski”. Na jej terenie znajdują się 2 rezerwy przyrody i 2 obszary chronionego krajobrazu. Ochronie podlega 77 pomników przyrody. Przy czym granice tych obszarów nie pokrywają się z granicami gminy, ponieważ obszary chronionego krajobrazu i rezerwy przyrody obejmują teren kilku gmin.

Tabela 1.2.1

Wykaz obszarów cennych pod względem przyrodniczym na terenie gminy Wilczęta

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

Lp.	Rodzaj i nazwa obszaru cennego	Powierzchnia ogólna w ha	Zasadniczy przyrodniczy cel ochronny
<i>Obszary chronionego krajobrazu</i>			
1.	<i>Słobicki</i>	<i>3417</i>	<i>Ochrona krajobrazu Równiny Warmińskiej</i>
2.	<i>Rzeki Pasłęki</i>	<i>15265</i>	<i>Ochrona krajobrazu strefy przyrzecza, jej hydrotopu oraz biotopu lasów</i>

Źródło: "Krajobrazy obszarów przyrodniczo cennych..", A. Kotliński, Warszawa 1994

Tabela 1.2.2.

Wykaz rezerwatów przyrody

Lp.	Nazwa rezerwatu	Powierzchnia w ha	Typ rezerwatu	Przedmiot ochrony
1.	<i>Osiek II</i>	<i>43,60</i>	<i>torfowiskowy</i>	<i>Stanowisko maliny moroszki</i>
2.	<i>Ostoja bobrów na rzece Pasłęce</i>	<i>2127,25</i>	<i>Ssaków</i>	<i>Stanowiska bobrów</i>

Źródło: "Krajobrazy obszarów przyrodniczo cennych..", A. Kotliński, Warszawa 1994

Tabela 1.2.3.

Obszary zasobowe gminy Wilczęta

Obszary wodne	Wody stojące powierzchnia	Wody płynące – długość	Zasoby surowców mineralnych
<i>6 ha</i>	<i>6 ha</i>	<i>30 km</i>	<i>Gлина, torf</i>

1.3. Turystyka i rekreacja.

Teren gminy leży w krainie historycznej o nazwie Pogórze – z niemieckiego Oberland. Granica oddzielająca Pogórze od Warmii biegnie wzdłuż rzeki Pasłęki. Stopniowo umacniały się na tym terenie majątki rycerskie przekazywane przez krzyżaków za zasługi, które stawały się ośrodkami życia politycznego, administracyjnego i kulturalnego.

W ten sposób powstało w końcu XVI wieku ogromne dominium rodu zu Dohna. Duhnowie przybyli z Niderlandów, początkowo osiedlili się w Morażu, a potem zakładali bardzo reprezentacyjne siedziby na ziemiach całych Prus Wschodnich, aż do Królewca. W tej części Prus ich główną siedzibą stały się Słobity, ponadto należały do nich majątki w: Gładyszach, Karwinach, Ławkach i Spędach. W miejscowościach: Słobity, Gładysze, Karwiny, Ławki i Spędy, wzniesione zostały wspaniałe rezydencje, wielkością, bogactwem i wyposażeniem, dorównujące sztuce europejskiej.

Wszystkie zespoły reprezentowały wielką skalę, tak architektonicznie, jak i przestrzennie. Największy z nich – Słobity, zaliczony został nawet do tzw. pałaców cesarskich, gdzie mieli zatrzymywać się monarchowie. Przestrzeń w tych założeniach kształtowano i wzbogacano przez dziesiątki lat, kompozycje ogrodowe wybiegały

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

poza granice zespołów, łącząc poszczególne rezydencje, które osiągnano sadząc aleje, projektując punkty widokowe, sypiąc wzgórza, budując mostki, itp.

W ten sposób w krajobrazie tego rejonu pojawiły się unikalne połączenia. Właściwie wszystko było zaprojektowane, wymyślone, połączone w całość z istniejącymi elementami przyrody i krajobrazu. Od jednego zespołu przechodziło się do drugiego, a im bliżej centrum, tym więcej spotykało się obiektów wartościowych. Trzeba też podkreślić, że wartości estetyczne i artystyczne nie tylko wiązały się z parkami i pałacami czy dworami. Posiadały je także budynki folwarczne, budowane niezwykle starannie, z wyszukaną elegancją.

Oprócz tego bogatego pejzażu dworskiego, na północy gminy ukształtował się typowy krajobraz dużych wsi czynszowych, takich jak: Stare Siedlisko, Nowica, Księżno, Wilczęta oraz Dębiny.

W ciągu 50 lat, mieszkańcy i rezydująca administracja, byłych państwowych gospodarstw rolnych, zdewastowali wszystko to, co zostało nie zniszczone w czasie II wojny światowej. Proces ten niestety trwa nadal. Niezabezpieczone, pozostawione bez gospodarza obiekty – podlegają dewastacji, tak otoczenia, jak i warunków atmosferycznych.

Wyróżnić trzeba układ osadniczy wsi : Wilczęta, Nowica, Bardyny i Stare Siedlisko. Wieś Wilczęta z zachowanym planem lokacyjnym (wielodrożnica), zabytkową zabudową wiejską, kościelną i socjalną

(ok. 70%), układem drożnym, cmentarzem. Wieś Nowica – zachowany układ drożny, zachowane rozplanowanie wsi oraz zachowane obiekty sakralne – kościół i zabudowa wiejska, bardzo zdewastowana. Wieś Stare Siedlisko o podobnych cechach, nieco tylko mniejszej skali. Wieś Dębiny głównie ze względu na piękne położenie nad rzeką Pasłęką oraz wartościowe przykłady budownictwa wiejskiego.

W gminie Wilczęta funkcjonują obecnie dwa obiekty turystyczne z 31 miejscami noclegowymi:

- a) Ośrodek Wypoczynkowy- Andrzej Brzostek, Dębiny, 14-405 Wilczęta z 25 miejscami noclegowymi,
- b) Domek Letniskowy- Mirosław Dziewiałtowiec, Stare Siedlisko, 14-405 Wilczęta z 6 miejscami noclegowymi.

Tabela 1.3.1

Miejsca godne obejrzenia w gminie Wilczęta

<i>Nazwa</i>	<i>Miejsce</i>	<i>Czas pochodzenia</i>	<i>Opis</i>
<i>Kościół neogotycki w Słobitach</i>	<i>Słobity, 14-405 Wilczęta</i>	<i>1863-1865</i>	
<i>Kościół gotycki w Wilczętach</i>	<i>14-405 Wilczęta</i>	<i>1330-1350</i>	<i>Kościół filialny Przemienienia Pańskiego, gotycki z barokową wieżą, wybudowany w latach 1330-1350 (restaurowany w latach 1655 i 1718). Ołtarz główny pochodzi z 1681 roku. Przed kościołem znajduje się obelisk ku czci mieszkańców wsi, poległych podczas I wojny światowej.</i>
<i>Zespół rezydencjonalny i barokowy folwark</i>	<i>Słobity, 14-405 Wilczęta</i>	<i>1622-1624</i>	<i>Zespół rodu Dohna-Schlobitten wzniesiego w latach 1622-1624 (rozbudowywanego w latach 1696-1723). Rezydencja</i>

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

			zawierała reprezentacyjne apartamenty, dwukondygnacyjną salę balową. (pałac miał przywilej pałacu królewskiego). Niestety, pałac został spalony w marcu 1945 roku, a wyposażenie wnętrza znalazło się w różnych rękach (część pozostała w rodzinie zu Dohna, część znajduje się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, część w Berlinie w pałacu Charlottenburg)
Zespół pałacowo-parkowy w Gładyszach		1701-1704	Wzniesiony w latach 1701-1704, reprezentował styl baroku holenderskiego. Rozbudowany w roku 1858. Po obu stronach dziedzińca wybudowano budynki gospodarcze. Pałac otaczał park krajobrazowy z pięcioma stawami. Ostatecznie zrujnowany w latach 80 naszego wieku - obecnie zachowały się jedynie mury zewnętrzne, echo dawnej świetności pałacu.

Obiekty sportowo-rekreacyjne istniejące w gminie Wilczęta:

1. Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół w Wilczętach,
2. Stadion sportowy w Wilczętach,
3. Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Słobitach.

1.4. Infrastruktura techniczna

1.4.1. Gospodarka wodno-ściekowa.

Zaopatrzenie gminy w wodę jest całkowite. Generalnie zaopatrzenie w wodę poszczególnych miejscowości następuje z ujęcia gminnego położonego w Wilczętach. Ponadto utrzymywane są awaryjne ujęcia wody w miejscowościach: Gładysze, Słobity oraz Spędy. Liczba stacji uzdatniania wody w gminie wynosi 3. Dobowa zdolność produkcyjna czynnych ujęć wody wynosi 300 m³/dobę, a uzdatniania 250 m³/dobę.

Na terenie gminy nie ma miejscowości, które byłyby skanalizowane. Zabudowania mieszkalne po byłych PGR: Słobity, Spędy, Gładysze, Tatarki, Góry, Karwiny, Lipowa posiadają kanalizację lokalną szczątkową ze zbiornikami bezodpływowymi, gnilnymi, często nieszczelnymi. Dla pozostałych zabudowań występuje system kanalizacji indywidualnej ze zbiornikami bezodpływowymi. Ścieki wywożone są do oczyszczalni w Młynarach.

W gminie brak jest obecnie sprawnych oczyszczalni ścieków. Jedynie w obrębie wsi Nowica dla potrzeb Szkoły Podstawowej wybudowana została oczyszczalnia ścieków typu Sotralenz z osadnikiem gnilnym ze złożem filtracyjnym.

Tabela 1.4.1.1.

Wodociągi i kanalizacja w gminie Wilczęta

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

Stan na 31.12.2003

%	Długość sieci w km		Ilość połączeń sieci wodociągowej prowadzących do budynków	Ilość połączeń sieci wodociągowej prowadzących do gospodarstw domowych
	Wodociągowej w km (bez przyłączy)	Kanalizacyjnej w km		
99	107,3	1,1	559	909

1.4.2. Drogi – system transportowy

Gmina Wilczęta połączona jest z układem komunikacyjnym kraju poprzez przechodzące przez obszar gminy drogi kołowe i kolejowe w randze dróg wojewódzkich (19,03 km) oraz dróg powiatowych (69,6 km w tym 61,7 km utwardzonych). Przechodząca przez południowo-zachodni skraj gminy linia kolejowa jest w randze krajowej.

Do dróg wojewódzkich należą drogi relacji: Elbląg-Młynary-Orneta (nr 509) i Chruściel-Nowica (nr 506).

Do ważniejszych dróg powiatowych, pełniących rolę połączeń ponadgminnych należą drogi relacji: Wilczęta-Bardyny-Pakosze; Wilczęta-Sopoty-Ławki-Dębiny; Wilczęta-Słobity-Pasłęk.

Układ uzupełniający oparty jest na drogach gminnych i wewnętrznych stanowiących dojazdy do pól, lasów. Łączna długość dróg gminnych wynosi 21,2 km.

Struktura nawierzchni dróg gminnych:

Łączna długość dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej	2,5 km
Łączna długość dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej	2,2 km
Łączna długość dróg gminnych o nawierzchni gruntowej naturalnej	16,5 km
Razem	21,2 km

1.4.3. Zaopatrzenie w ciepło i gaz.

Na terenie gminy Wilczęta funkcjonuje indywidualne zaopatrzenie w ciepło. Są to głównie kotłownie na paliwo stałe: węgiel, koks, drzewo. Przy Szkołach Podstawowych w Słobitach i Nowicy funkcjonują kotłownie olejowe.

Na terenie gminy nie ma sieci gazu przewodowego. Nie planuje się też inwestycji w tym zakresie. Gospodarstwa domowe korzystają z gazu butlowego.

1.4.4. Gospodarka odpadami.

Gminne wysypisko odpadów znajduje się w miejscowości Wilczęta. Stopień wypełnienia tego wysypiska wynosi 55 %, a termin jego użytkowania upływa w 2010 roku. Daje to możliwość składowania odpadów w najbliższych latach. Miesięczna ilość składowanych odpadów to około 4 t.

Gmina przystąpiła do Związku Ekologicznego Gmin z siedzibą w Pasłęku, który ma za zadanie doprowadzić do powstania wspólnego dla zrzeszonych gmin wysypiska odpadów, spełniającego wymagania ochrony środowiska.

1.5. Analiza problemów gminy.

Z przeprowadzonych analiz stanu istniejącego wynikają następujące wnioski:

a) w dziedzinie środowiska przyrodniczego:

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

- słabe wykorzystanie bardzo wysokich walorów przyrodniczych zwłaszcza strefy rzeki Paśłęki dla sformułowania atrakcyjnej oferty turystycznej i gospodarczej,
- degradacja zasobów przyrodniczych,

b) w dziedzinie turystyki i dziedzictwa kulturowego:

- degradacja zasobów dziedzictwa kulturowego: zespoły pałacowe w Słobitach i Gładyszach znajdujące się w ruinie,
- brak użytkowników tych obiektów,

c) w dziedzinie infrastruktury technicznej:

- brak sieci kanalizacyjnych na terenach osadniczych,
- brak oczyszczalni ścieków,
- wydajność głównego ujęcia wody w Wilczętach nie jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb perspektywicznych,
- 4,18 km sieci głównej wodociągów w miejscowości Słobity zbudowanych z rur azbestowo-cementowych przeznaczone do wymiany,
- zły stan nawierzchni dróg gminnych,
- zagrożenia bezpieczeństwa dla pieszych na drogach w terenach zabudowanych (brak chodników),
- fatalny stan dróg wojewódzkich i powiatowych ograniczający komunikowanie się z układami regionalnymi,
- duże rozproszenie osadnictwa, ośrodków koncentracji życia społeczno-gospodarczego gminy, wyższe koszty na konieczne inwestycje infrastruktury technicznej.

2. Gospodarka

W gminie Wilczęta na koniec 2002 roku zarejestrowanych było 130 podmiotów gospodarczych. Zdecydowana większość z nich – 93% to podmioty prywatne (121 podmiotów). Sektor publiczny to pozostałe podmioty (9). Pod względem form prawno-organizacyjnych największą część stanowią zakłady osób fizycznych (69% tj. 90 podmiotów), pozostałe to spółki (w tym jedna z udziałem kapitału zagranicznego), stowarzyszenia oraz pozostałe. Dominują firmy małe zatrudniające do 9 pracowników. Na 1000 mieszkańców gminy przypada prawie 39 podmiotów (powiat-63, województwo-93).

Wśród podmiotów gospodarczych dominują placówki handlowe i gastronomiczne (27%), następnie firmy zajmujące się rolnictwem (15%) obsługą nieruchomości i firm (12%) i zakłady przetwórstwa przemysłowego (8%). Największym zakładem znajdującym się na terenie gminy Wilczęta jest firma HOLLAS sp. z o.o. zajmująca się wydobywaniem torfu. Zakład na dzień 31.12.2003 zatrudniał 30 osób. W sezonie letnim zakład zatrudnia dodatkowo 21 osób.

Tabela 2.1.

Podmioty gospodarcze według sektorów i form prawno-organizacyjnych

Stan na 31.12.2002 r.

1. Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym:	130
- sektor publiczny	9
-sektor prywatny	121
2. Formy organizacyjno-prawne:	
- osoby fizyczne	90
- spółki prawa handlowego	2
-spółki cywilne	3
- stowarzyszenia i inne organizacje	8
- spółdzielnie	1
-pozostałe	16

Źródło: US Olsztyn

Tabela 2.2

Struktura działalności gospodarczej wg PKD

Stan na 31.12.2002

Lp.	Rodzaj działalności	Ogółem	Osoby fizyczne
1.	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	19	17
2.	Przetwórstwo przemysłowe	10	10
3.	Budownictwo	5	4
4.	Handel i naprawy	31	30
5.	Hotele i restauracje	5	4
6.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3	0
7.	Obsługa nieruchomości i firm	15	10
8.	Pozostała działalność	8	0

Źródło: US Olsztyn

Tabela 2.3.

Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji PKD

Stan na 31.12.2001 r.

	ogółem	w tym:					
		Rolnictwo	Przemysł	Budownictwo	Handel i naprawy	Transport	Edukacja
Wilczęta	204	32	55	-	10	6	69
Powiat	5549	308	1225	151	565	466	916

Źródło: US Olsztyn

Analiza gminy pod względem gospodarczym i ekonomicznym pozwoliła zidentyfikować główne problemy, takie jak:

- brak inwestycyjnego kapitału,
- konflikt między gospodarczym a przyrodniczym znaczeniem torfowiska Józefowo,
- trudności adaptacyjne ludności wiejskiej do kapitału zagranicznego,
- niewykorzystane możliwości rozwoju agroturystyki,
- niedostateczne wyposażenie producentów, podmiotów gospodarczych w urządzenia kanalizacyjne,
- słabo rozwinięta działalność pozarolnicza na terenie gminy,
- niski poziom wykształcenia ludności.

3. Rolnictwo

Struktura gruntów w gminie Wilczęta przedstawia się następująco:

Tabela3.1.

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj gruntów</i>	<i>Powierzchnia w ha</i>
1.	<i>Użytki rolne (grunty orne, łąki, pastwiska, sady)</i>	9750,766
2.	<i>Grunty leśne (lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione)</i>	3805,511
3.	<i>Grunty pod wodami</i>	164,598
4.	<i>Użytki kopalne</i>	109,193
5.	<i>Tereny komunikacyjne (drogi i tereny kolejowe)</i>	450,939
6.	<i>Tereny osiedlowe (zabudowane, niezabudowane, zielone)</i>	277,992
7.	<i>Tereny różne</i>	26,029
8.	<i>Nieuzytki</i>	205,249
9	<i>Razem</i>	14791,437

Ogólna powierzchnia użytków rolnych w granicach administracyjnych gminy stanowi 66% powierzchni ogółem, co skutkuje tym, iż rolnictwo stanowi główną gałąź produkcyjną gminy.

Dochody z podatku rolnego stanowiły w 2003 r. 11,8% ogólnej kwoty zrealizowanych dochodów i 31% dochodów podatkowych gminy.

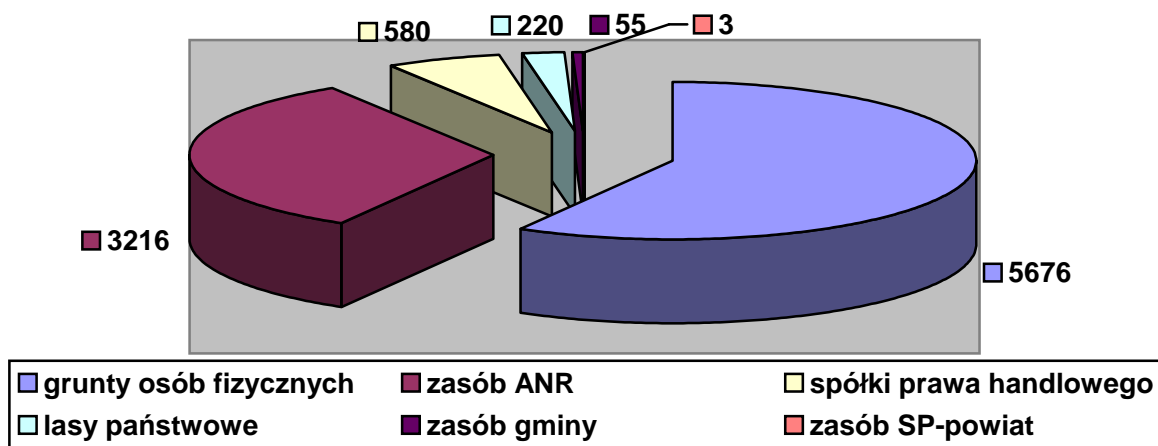
Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że dominującym kierunkiem gospodarowania ziemią na terenie gminy są rolnicze gospodarstwa indywidualne, nastawione głównie na produkcję zbóż, rzepaku, hodowlę trzody chlewnej oraz bydła. Na terenie gminy występuje przewaga gleb zaliczonych do kompleksu pszennego dobrego (48%) i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego (6.5%).

Struktura własności gruntów rolnych jest zróżnicowana. W wyniku przejęcia przez Agencję Nieruchomości Rolnych ziemi pochodzącej z byłych PGR, PFZ i innych źródeł powoduje, że ciągle duża część gruntów jest rozdysponowana nietrwale poprzez dzierżawę . Jest to szansa powiększenia areалу dla wielu rolników.

Wykres 3.1.

Struktura własności użytków rolnych w ha

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

Często wyznacznikiem sposobu użytkowania gruntów jest sprawność działania szczegółowych urządzeń melioracyjnych. Do melioracji szczegółowych, na terenie gminy, można zaliczyć sieć cieków wodnych i rowów, których długość wynosi 175,3 km. Powierzchnia objęta siecią drenarską wraz z budowlami wynosi 8713 ha. Obszar zmeliorowany urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi obejmuje 9929 ha. Niewłaściwe utrzymanie powoduje znaczne pogorszenie stosunków wodnych gleb. Zaniedbania konserwacyjne sięgają kilku, a nawet kilkunastu lat, co prowadzi często do całkowitej niedrożności systemów melioracyjnych. Obowiązek utrzymania i konserwacji urządzeń szczegółowych spoczywa na właścicielu gruntów. Ogólne zubożenie wsi spowodowało, że rolnicy nie są w stanie udźwignąć tego dodatkowego ciężaru.

Tabela 3.2.

Ewidencja urządzeń wodno-melioracyjnych na terenie gminy

Stan na 31.12.2002 r.

Długość rzek i kanałów	Melioracje szczegółowe				
	Długość cieków i rowów	Powierzchnia objęta siecią drenarską z budowlami	Obszar zmeliorowany urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi		
			Grunty orne	Użytki zielone	razem
km	km	ha	ha	ha	ha
49,4	175,3	8713	6185	3744	9929

Źródło: dane Spółka Wodna Braniewo

Tabela 3.3.

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006
Ilość gospodarstw wg wielkości. Stan na 31.12.2003

<i>Wielkość w ha</i>	<i>1-1,99</i>	<i>2-4,99</i>	<i>5-9,99</i>	<i>10-49,99</i>	<i>pow. 50</i>	<i>razem</i>
<i>Ilość sztuk</i>	<i>113</i>	<i>54</i>	<i>51</i>	<i>184</i>	<i>24</i>	<i>426</i>
<i>%</i>	<i>26,5</i>	<i>12,7</i>	<i>12</i>	<i>43,2</i>	<i>5,6</i>	<i>100</i>

Tabela 3.4.

Powierzchnia i struktura zasiewów w gminie w 2002 roku

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powierzchnia w ha</i>	<i>Udział %</i>
1.	<i>Zasiewy ogółem</i>	<i>5616</i>	<i>100</i>
2.	<i>Pszenica ozima</i>	<i>1900</i>	<i>33,8</i>
3.	<i>Żyto</i>	<i>350</i>	<i>6,2</i>
4.	<i>Jęczmień ozimy</i>	<i>30</i>	<i>0,5</i>
5.	<i>Pszenżyto</i>	<i>361</i>	<i>6,5</i>
	<i>Razem zboża ozime</i>	<i>2641</i>	<i>47</i>
6.	<i>Pszenica jara</i>	<i>450</i>	<i>8,1</i>
7.	<i>Jęczmień jary</i>	<i>210</i>	<i>3,7</i>
8.	<i>Owies</i>	<i>350</i>	<i>6,2</i>
9.	<i>Mieszanki zbożowe</i>	<i>620</i>	<i>11</i>
	<i>Razem zboża jare</i>	<i>1630</i>	<i>29</i>
	<i>Zboża ogółem</i>	<i>4271</i>	<i>76</i>
10.	<i>Rzepak ozimy, jary</i>	<i>320</i>	<i>5,7</i>
11.	<i>Ziemniaki</i>	<i>100</i>	<i>1,8</i>
12.	<i>Bobik</i>	<i>210</i>	<i>3,7</i>
13.	<i>Kukurydza</i>	<i>55</i>	<i>1</i>
14.	<i>Buraki pastewne</i>	<i>90</i>	<i>1,6</i>
15.	<i>Warzywa</i>	<i>30</i>	<i>0,5</i>
16.	<i>Pozostałe + odłogi</i>	<i>540</i>	<i>9,7</i>

W dziale produkcji zwierzęcej obserwujemy spadek pogłowia bydła do 3273 sztuk w roku 2002 w stosunku do 3600 sztuk w roku 2001. W przeliczeniu na 100 ha UR obsada wyniosła 33,5 sztuk. Produkcja mleka w roku 2002 od krowy wyniosła średnio 3650 L. Wzrosło natomiast pogłowie trzody chlewnej do 2708 w roku 2002 w stosunku do 2400 sztuk w 2001 roku.

4. Sfera społeczna

4.1. Demografia gminy

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

Liczba ludności w gminie wyniosła w 2003 roku 3366 osób, co stanowi 7,25% ludności powiatu.

Średnia gęstość zaludnienia wyniosła w 2003 roku 22,74 os/km², przy 38,79 średnio os/km² w

powiecie. Ze struktury wiekowej ludności wynika, że w 2003 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 25,94% ludności ogółem, w wieku produkcyjnym 59,26 %.

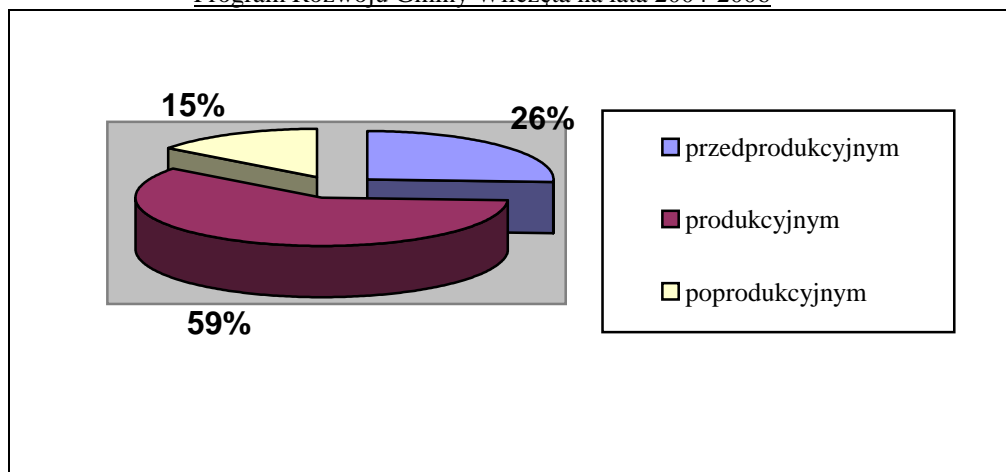
Tabela 4.1.1

Ludność według wieku w gminie na przestrzeni lat 2001-2003

<i>Lata</i>	<i>Ludność</i>							
	<i>ogółem</i>		<i>Ogółem w wieku</i>					
	<i>Osób</i>	<i>w tym kobiet</i>	<i>przedprodukcyjnym</i>		<i>produkcyjnym</i>		<i>poprodukcyjnym</i>	
			<i>osób</i>	<i>%</i>	<i>osób</i>	<i>%</i>	<i>osób</i>	<i>%</i>
2001	3293	1632	912	27,70	1868	56,73	513	15,58
2002	3388	1668	821	24,43	2061	60,83	506	14,94
2003	3366	1652	873	25,94	1995	59,26	498	14,80

Wykres 4.1.1

Struktura wiekowa mieszkańców w % w 2003

Wykres 4.1.2

Ludność w miejscowościach na koniec 2003

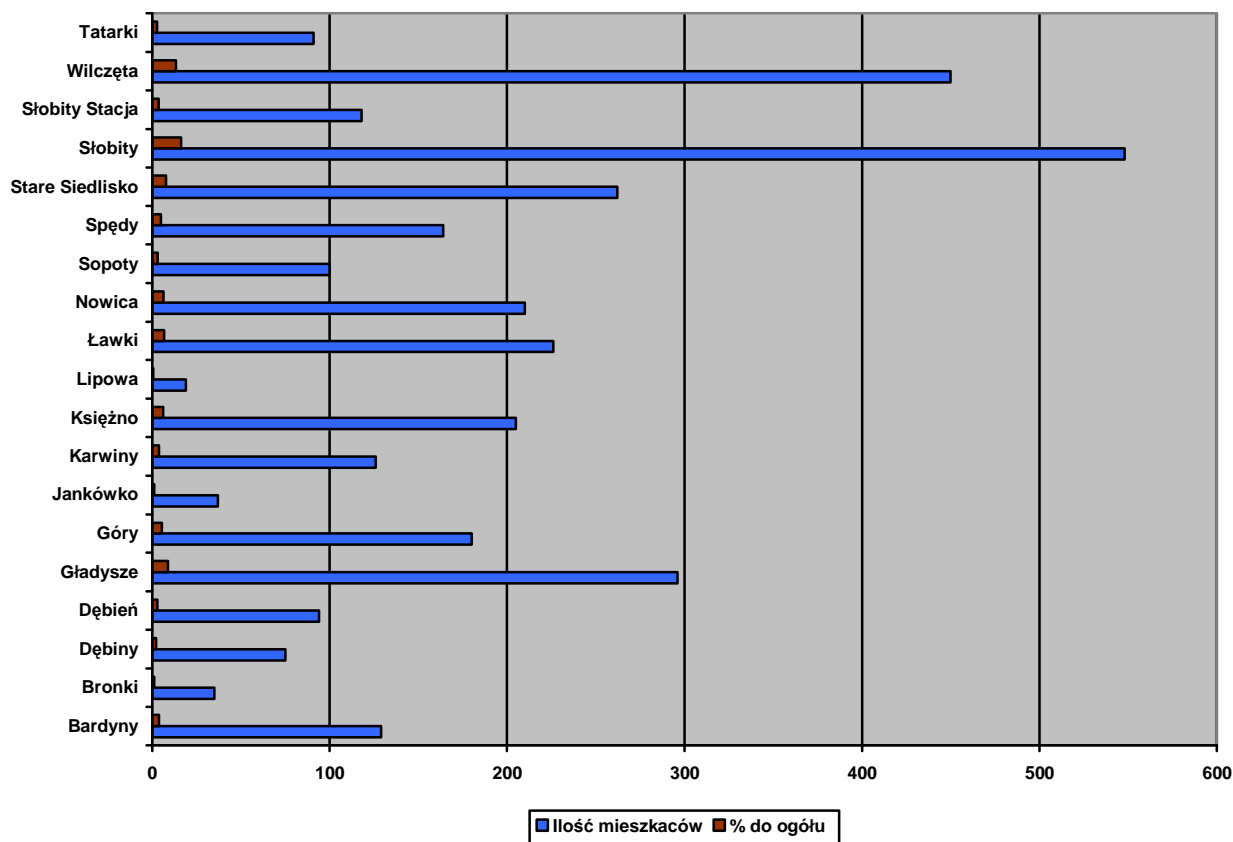

Tabela 4.1.2

Ruch naturalny i migracyjny ludności gminy na przestrzeni lat 2001-2003

Lata	Ludność ogółem	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Napływ	Odptyw	Saldo migracji
	osób	ilość	osób	osób	osób	osób	osób	osób
2001	3293	13	35	42	-7	22	45	-23
2002	3388	20	40	25	15	-	-	-
2003	3366	29	43	32	11	-	-	-

4.2. Rynek pracy

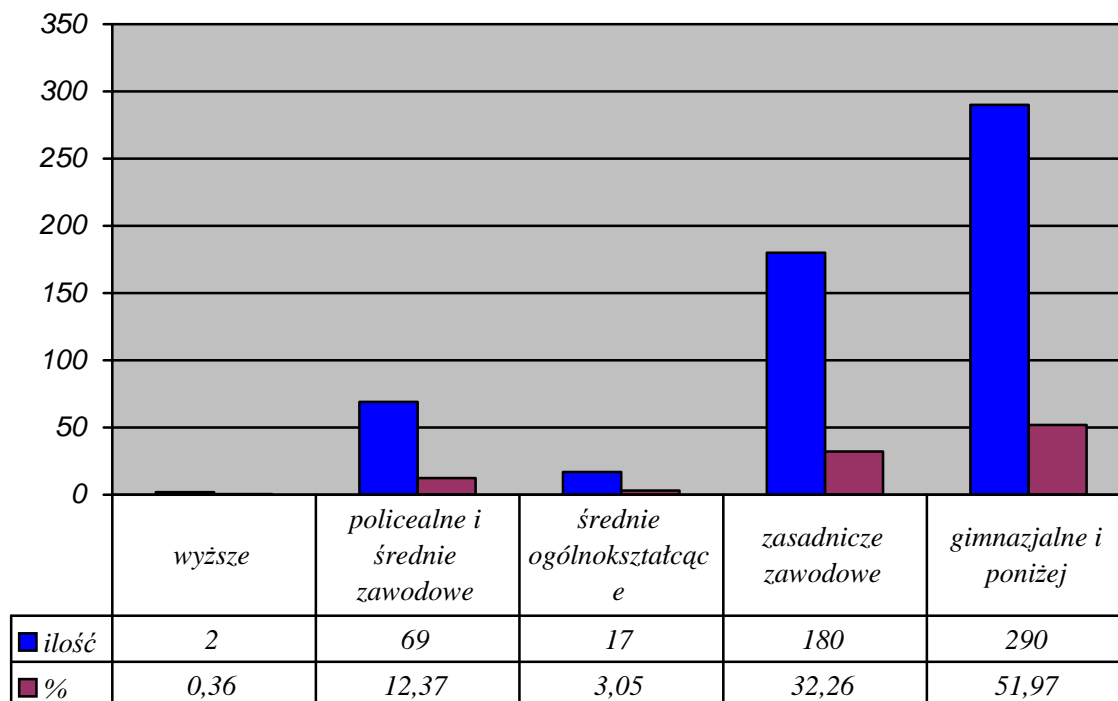
Z danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie wynika, że najwięcej osób w 2001 zatrudnionych było w edukacji – 69 osób, następnie w przemyśle – 55. Najmniej osób pracowało w transporcie – 6.

Województwo warmińsko-mazurskie ze stopą bezrobocia wynoszącą na koniec 2003 roku 30,6% zajmowało pierwsze miejsce w kraju, a powiat braniewski ze stopą bezrobocia 36,5 % zajmował drugie miejsce w województwie.

Niepokojącym zjawiskiem w strukturze bezrobocia w gminie jest duży odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Osoby te stanowią prawie 52% (290 osób) wszystkich bezrobotnych.

Wykres 4.3.1.

Bezrobocie według
wykształcenia

Program Rozwoju Gminy Wilczeta na lata 2004-2006

Struktura bezrobocia w gminie na koniec 2003 roku

Wyszczególnienie		liczba bezrobot. ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						Liczba bezrobot. kobiet	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						
			do 1	1 - 3	3 - 6	6 -12	12 - 24	pow. 24		do 1	1 - 3	3 - 6	6 -12	12 - 24	pow. 24	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Wiek	15 - 17 lat	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	18 -24	02	157	11	18	24	27	32	45	82	2	10	13	15	18	24
	25 – 34	03	143	4	16	10	17	20	76	75	2	5	5	5	12	46
	35 – 44	04	120	2	16	6	16	26	54	55	0	6	1	4	15	29
	45 – 54	05	130	3	12	3	15	17	80	62	1	3	1	4	8	45
	55 – 59	06	8	0	2	1	3	0	2	1	0	0	0	0	0	1
	60 - 64 lata	07	0	00	0	0	0	0	0							
Wykształcenie	Wyższe	08	2	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
	policealne i średnie zawodowe	09	69	3	9	7	9	15	26	40	1	5	3	2	11	18
	średnie ogólnokształcące	10	17	1	1	6	2	4	3	12	1	1	3	2	3	2
	zasadnicze zawodowe	11	180	8	24	19	27	32	70	87	1	9	11	10	19	37
	gimnazjalne i poniżej	12	290	8	29	12	40	43	158	135	2	8	3	14	20	88
Staż pracy ogółem	do 1 roku	13	86	3	6	3	7	14	53	55	1	3	2	2	11	36
	1 – 5	14	142	7	18	13	23	21	60	63	2	7	6	7	12	29
	5 – 10	15	65	2	8	3	7	15	30	28	0	3	1	0	8	16
	10 – 20	16	68	1	10	6	12	14	25	25	0	1	3	3	5	13
	20 – 30	17	50	2	8	3	8	10	19	12	1	0	0	1	5	5
	30 lat i więcej	18	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	bez stażu	19	145	5	14	15	21	21	69	92	1	10	8	15	12	46
	Ogółem	20	558	20	64	44	78	95	257	275	5	24	20	28	53	145

Źródło: PUP Braniewo

Tabela 4.3.2.

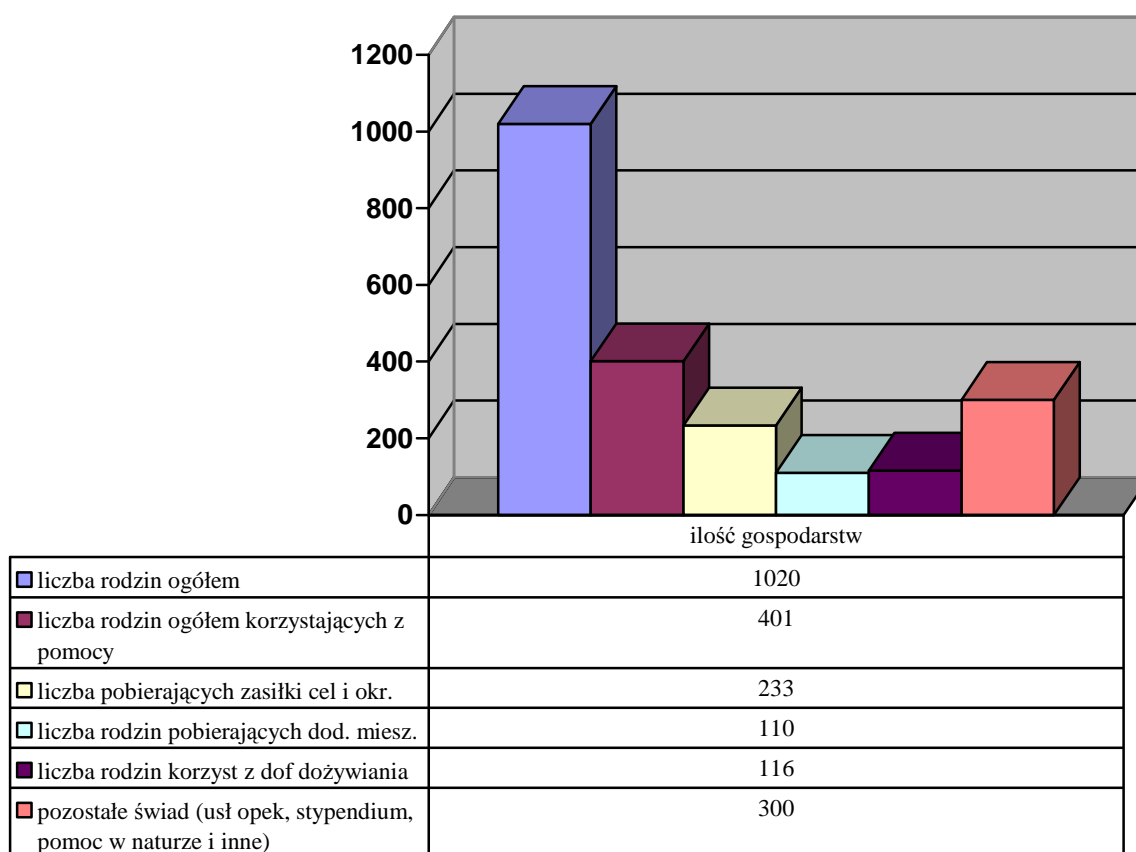
4.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Strukturalne bezrobocie, brak dodatkowych dochodów poza rolnictwem, duża rzesza rodzin pracowników byłych PGR oraz mała liczba podmiotów gospodarczych stanowi, że duży odsetek społeczeństwa korzysta ze wsparcia udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczętach. Zadania realizowane są przez GOPS w formie pomocy finansowej i rzeczowej. Są to zadania własne gminy i zadania zlecone. Do dnia 30 września 2003 roku GOPS zajmował się dodatkowo naliczaniem i wypłatą rent socjalnych. Zadanie to z dniem 1 października 2003 roku przejęły Oddziały ZUS.

Ogólna liczba świadczeniobiorców na dzień 30.09.2003 roku wynosiła 401 osoby. Przy czym należy zauważyć, iż osoby te stanowią w zasadzie tzw. głowy rodzin i można przyjąć, iż z pomocy korzysta przeciętnie 400 rodzin zamieszkujących gminę. Stanowi to blisko 39% gospodarstw domowych gminy.

Wykres 4.3.1

Struktura pobieranych świadczeń

Źródło: GOPS Wilczęta

Tabela 4.3.1.

Świadczenia rodzinne realizowane przez pomoc społeczną
stan na 30.09.2003

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie pomocy</i>	<i>Liczba korzystających rodzin</i>
1.	<i>Zasiłek stały</i>	4
2.	<i>Renta socjalna</i>	44
3.	<i>Zasiłek gwarantowany</i>	20
4.	<i>Zasiłek okresowy</i>	44
5.	<i>Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne</i>	19
	<i>Razem zadania zlecone</i>	131
6.	<i>Dofinansowanie posiłków w szkołach</i>	228
7.	<i>Pomoc w naturze</i>	100
8.	<i>Dodatki mieszkaniowe</i>	110
9.	<i>Zasiłek celowy</i>	189
10.	<i>Usługi opiekuńcze</i>	14
11.	<i>Stypendium socjalne</i>	58
12.	<i>Jednorazowe wyprawki szkolne</i>	22

Źródło: GOPS Wilczęta

4.4. Oświata

Na terenie gminy Wilczęta znajdują się obecnie 4 placówki oświatowe. Są to:

- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Słobitach z liczbą uczniów 149 (w tym oddział przedszkolny-15),
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Nowicy z liczbą uczniów 166 (w tym oddział przedszkolny-23),
- Zespół Szkół w skład którego wchodzi:
 - a) Gimnazjum Publiczne w Wilczętach z liczbą uczniów 175,
 - b) Liceum Ogólnokształcące w Wilczętach z liczbą uczniów 26.

Planowana liczba absolwentów w 2004 roku:

- a) szkoły podstawowe - 42 uczniów,
- b) gimnazjum - 54 uczniów.

Budynki szkół są w pełni wykorzystywane. Przy 2 szkołach znajdują się sale gimnastyczne, w Słobitach o wymiarach 24x12 m i w Wilczętach 30x18 m. W każdej szkole znajdują się pracownie informatyczne z dostępem do Internetu (ISDN).

Tabela 4.4.1.

Placówki oświatowe na terenie gminy

Lp.	Wykaz szkół	Liczba uczniów	Liczba etatów			Liczba sal lekcyjnych	Inne sale przeznaczone dla uczniów	Liczba stanowisk komputerowych		Języki obce
			ogółem	nauczyciele	obsługa			obsługa	w pracowni	
1.	Szkoła Podstawowa w Słobitach z oddziałem przedszkolnym	149	15,50	10,50	5	8	stołówka świetlica szkolna biblioteka, sala gimnastyczna	1	10	angielski, niemiecki (dodatkowo)
2.	Szkoła Podstawowa w Nowicy z oddziałem przedszkolnym	166	16,89	11,89	5	9	stołówka biblioteka	1	10	angielski, niemiecki (dodatkowo)
3.	Zespół Szkół w Wilczetach (Liceum+Gimnazjum)	201	25,66	14,66	11	14	stołówka świetlica szkolna biblioteka, sala gimnastyczna	3	14	angielski, niemiecki
	RAZEM	516	58,05	37,05	21	31		5	34	

4.4. Identyfikacja problemów

- duży odsetek społeczeństwa korzysta z pomocy społecznej (39% rodzin),
- wysokie bezrobocie (32%),

- niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych,
- duża liczba osób długotrwale bezrobotnych (257 osób pow. 24 miesięcy-46%),
- duże bezrobocie wśród młodzieży – 157 osób,
- brak ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych i uzależnionych,
- niskie dochody społeczeństwa,
- brak organizacji pozarządowych wspierających inicjatywy społeczne,
- malejąca liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjum.

ROZDZIAŁ III

PRIORYTETY ROZWOJU LOKALNEGO GMINY WILCZĘTA

Jako główny cel rozwoju gminy uznaje się:

Wykorzystanie potencjału i zasobów obszaru gminy dla poprawy warunków życia społeczności lokalnej.

W rozwoju tym należy zachować właściwe proporcje między strategicznymi celami szczegółowymi pogrupowanymi według sektorów polityki regionalnej i lokalnej:

I. Cele społeczno- ekonomiczne:

1) aktywizacja gospodarcza gminy poprzez promocję walorów przestrzennych, w tym:

- a) terenów położonych wzdłuż dróg tranzytowych posiadających korzystne warunki wyposażenia w infrastrukturę techniczną dla tworzenia strat komercyjnych;
 - b) terenów posiadających walory kulturowo-krajobrazowe i przyrodniczo krajobrazowe dla rozwijania funkcji turystycznej;
 - c) terenów nie zagospodarowanych stanowiących własność ANR dla pozyskania inwestora strategicznego;
 - d) wspomaganie rozwoju wiejskiej przedsiębiorczości, przy tworzeniu małych firm na potrzeby obsługi terenu gminy;
 - e) informowanie o możliwościach oraz wspomaganie przy uzyskaniu pomocy na tworzenie miejsc pracy;
- 2) likwidacja negatywnych zjawisk społecznych poprzez:
- a) wdrożenie lokalnego programu przystosowania bezrobotnych mieszkańców gminy do potrzeb gospodarki rynkowej i zmieniającego się rynku pracy;

b) tworzenie ośrodków dla prowadzenia pomocy rodzinom patologicznym znajdującym się w trudnych warunkach materialnych.

II. Cele strukturalno-przestrzenne

- 1) kompleksowe porządkowanie i estetyzacja obszarów osadniczych,
- 2) tworzenie warunków dla powstawania centrów usługowych dla mieszkańców oraz centrów obsługi turystyki;
- 3) inspirowanie działań na rzecz poprawy architektury osiedli popegerowskich;

III. Cele dla zachowania i odtworzenia dziedzictwa kulturowego

- 1) zachowanie, ochrona i rewaloryzacja elementów bogatego dziedzictwa kulturowego gminy;
- 2) zaktualizowanie rejestru zabytków oraz stworzenie realnego programu ochrony zabytków;
- 3) odbudowa obiektów zabytkowych oraz wykorzystanie ich dla funkcji rekreacyjnoturystycznej;
- 4) rewaloryzacja zachowanych układów ruralistycznych;
- 5) ochrona krajobrazu kulturowego.

IV. Cele przyrodnicze

- 1) kompleksowa ochrona zasobów wodnych gminy, w tym poprawa czystości wód powierzchniowych - szczególnie w obrębie terenów zabudowanych;
- 2) ochrona (w tym ochrona przed zakwaszeniem) i optymalne wykorzystanie wysokiego potencjału agroekologicznego będącego jednym z głównych zasobów użytkowych gminy;
- 3) optymalne wykorzystanie bardzo wysokich walorów przyrodniczych i kulturowych (w tym szczególnie strefy doliny Pasłęki) dla sformułowania atrakcyjnej oferty turystyczno - rekreacyjnej;
- 4) opracowanie zasad bezpiecznego dla środowiska wykorzystania zasobów przyrodniczych gminy, stanowiących kluczowy element zasad równoważenia rozwoju;
- 5) kształtowanie gminnego systemu ekologicznego stanowiącego ważne ogniwo ponad lokalnych struktur ekologicznych - w celu poprawy funkcjonowania przyrody;
 - wprowadzanie nowych zadrzewień,
 - ochrona ekosystemów wodnych (osłona biologiczna roślinnością trwałą),
 - wprowadzanie nowych form ochrony indywidualnej (pomniki przyrody, użytki ekologiczne),
 - utrzymanie i wzmacnianie przyrodniczych powiązań zewnętrznych i wewnętrznych (w tym przyrodniczych ciągów łącznikowych istotnych dla przemieszczania się zwierząt);
- 6) sanacja podsystemów przyrodniczych w obrębie cennych założeń parkowych, w tym rewaloryzacja komponowanych elementów hydrograficznych;
- 7) zintegrowane zarządzanie zasobami przyrodniczymi gminy, kierujące się zasadą działań ekologicznie dopuszczalnych, społecznie akceptowanych i ekonomicznie uzasadnionych;
- 8) podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, rozważą i odpowiedzialnością użytkowania przestrzeni, przyrody i jej pełne zachowanie dla następnych pokoleń;

9) włączenie szerokich kręgów społecznych (w tym szczególnie młodzieży) do kreatywnych działań na rzecz ochrony i promocji bardzo wysokiego potencjału przyrodniczego strefy doliny Pasłęki i innych chronionych struktur przyrodniczych gminy;

10) poprawa zdolności retencjonowania wód na terenie gminy;

11) wykorzystanie potencjału obszarów chronionych dla rozwoju funkcji społecznych (edukacja ekologiczna, dydaktyka, krajoznawstwo) i gospodarczych (agroturystyka, rolnictwo i leśnictwo).

„Program rozwoju” obejmuje przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne oraz działania organizacyjno-instytucjonalne, które warunkują realizację inwestycji lub też zmiany w funkcjonowaniu gospodarki gminy zgodne z wymogami bliskiej akcesji do Unii Europejskiej.

Główną przesłanką podjęcia opracowania tego dokumentu jest skupienie wysiłku władz lokalnych gminy na jak najlepszym wykorzystaniu istniejących możliwości zarówno w czasie poprzedzającym akcesję, a także w pierwszym jej okresie, tj. do roku 2006 ze skutkami w realizacji (głównie finansowymi) do 2008 roku.

„Program” koncentruje działania, wysiłek organizacyjny i finansowy władz gminy na tych zadaniach i przedsięwzięciach, które zgodnie z przyjętymi priorytetami i celami dają w tym czasie jak najlepsze efekty w rozwoju gospodarczym i społecznym gminy, a jednocześnie są zgodne z priorytetami, działaniami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 albo też priorytetami i działaniami Sektorowych Programów Operacyjnych.

Podstawowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego gminy będą miały:

I. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2004-2006,

w ramach którego będą mogły uzyskać dofinansowanie przedsięwzięcia w obszarze priorytetu:

Priorytet II WZMOCNIENIE ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH W REGIONACH

Działanie:

- WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH POPRZEZ PROGRAMY STYPENDIALNE,

Priorytet III ROZWÓJ LOKALNY

Działania:

- OBSZARY WIEJSKIE,
- LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

II. Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich,

w ramach którego będą mogły uzyskać dofinansowanie przedsięwzięcia w obszarze priorytetu:

Priorytet II ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

Działanie:

- ODNOWA WSI ORAZ ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

III. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich,

w ramach którego będą mogły uzyskać dofinansowanie przedsięwzięcia w obszarze priorytetu:

Priorytet I AKTYWNA POLITYKA RYNKU PRACY ORAZ INTEGRACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ

Działania:

- PERSPEKTYWY DLA MŁODZIEŻY- SCHEMAT B: „PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MŁODZIEŻY”,
- PRZECIWDZIAŁANIE I ZWALCZANIE DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA- SCHEMAT B: „WSPARCIE OTOCZENIA SPOŁECZNEGO OSÓB BEZROBOTNYCH”,
- PROMOCJA AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ POPRZEZ WSPARCIE GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA – SCHEMAT A: „WSPIERANIE OSÓB Z GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM”.

ROZDZIAŁ IV

CHARAKTERYSTYKA WSTĘPNYCH PROJEKTÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH, KTÓRE ZOSTANĄ ZGŁOSZONE DO WSPÓŁFINANSOWANIA Z FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ

1. Do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego zostaną zgłoszone zadania:

1.1. Przebudowa drogi gminnej Księżno-Ławki - odcinek w miejscowości Księżno.

Projekt polega na przebudowie istniejącej drogi gminnej Księżno-Ławki odcinek miejscowość Księżno (km dokumentacji 0+000 do km 0+793). Przebudowa drogi polegać będzie na ułożeniu na istniejącej nawierzchni bitumicznej warstwy profilowej, a następnie ułożeniu warstwy wiążącej i ściernalnej każda grubość 4 cm z betonu asfaltowego. Warstwy jezdne mają szerokość 3,0 m, a tylko na początku odcinka jak i w miejscach planowanych mijanek zwiększa się ich szerokość do 5,0 m. Zakres inwestycji obejmuje 0,945 km: trasa zasadnicza – 0,793 km; droga boczna- 0,152 km. Planowany całkowity koszt inwestycji –499673zł.

Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich oraz zwiększenie inwestycji na tych terenach. Zmodernizowanie drogi pozwoli na poprawę warunków komunikacyjnych i transportowych związanych z dowozem środków produkcji oraz ze zbytem płodów rolnych. Z gospodarstw specjalizujących się w hodowli bydła mlecznego autocysterny odbierają mleko. Droga ta generalnie pozwoli na poprawę warunków zagospodarowania.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- projekt posiada dokumentację techniczną,
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w 2004 r.
- realizacja inwestycji 2004.

1.2. Przebudowa drogi gminnej Księżno-Stare Siedlisko odcinek w miejscowości Księżno

Projekt polega na przebudowie istniejącej drogi gminnej Księżno-Stare Siedlisko odcinek miejscowość Księżno (km dokumentacji 0+000 do km 0+767). Przebudowa drogi polegać będzie na ułożeniu na istniejącej nawierzchni bitumicznej warstwy profilowej, a następnie ułożeniu warstwy wiążącej i ścieralnej każda grubość 4 cm z betonu asfaltowego. Warstwy jezdne mają szerokość 3,0 m, a tylko na początku odcinka jak i w miejscach planowanych mijanek zwiększa się ich szerokość do 5,0 m. Zakres inwestycji obejmuje 0,839 km: trasa zasadnicza – 0,767 km; droga boczna- 0,072 km.

Planowany całkowity koszt inwestycji – 463262 zł.

Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich oraz zwiększenie inwestycji na tych terenach. Zmodernizowanie drogi pozwoli na poprawę warunków komunikacyjnych i transportowych związanych z dowozem środków produkcji oraz ze zbytem płodów rolnych. Z gospodarstw specjalizujących się w hodowli bydła mlecznego autocysterny odbierają mleko. Droga ta generalnie pozwoli na poprawę warunków zagospodarowania.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- projekt posiada dokumentację techniczną,
- przekazanie odcinka drogi przez samorząd powiatowy
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w 2004 r.
- realizacja inwestycji 2004.

1.3. Budowa gminnej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Wilczęta- etap I

Realizacja tego zadania jest pierwszym etapem kompleksowego rozwiązania gospodarki ściekowej w gminie Wilczęta.

Przedsięwzięcie składa się z dwóch zadań powiązanych ze sobą:

- budowa oczyszczalni ścieków, która obejmuje budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Wilczęta o mocy 150 m³/dobę z możliwością rozbudowy do 300m³/dobę,
- budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wilczęta: 5.735 mb kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, 272 mb kanalizacji sanitarnej tłocznej oraz trzech przepompowni.

Celem głównym projektu jest ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód powierzchniowych i gleb oraz poprawa warunków życia na obszarach o najmniejszych perspektywach rozwojowych w województwie poprzez zwiększenie poziomu skanalizowania obszarów wiejskich.

Planowany koszt inwestycji – 3 902 982 PLN.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- dokumentacja techniczna, projektu jest w trakcie opracowywania – planowane zakończenie II półrocze 2004 roku,
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w I półroczu 2005 r.
- realizacja inwestycji 2005-2006

1.4. Modernizacja wodociągu w miejscowości Słobity.

Przedsięwzięcie ma na celu przyłączenie największej miejscowości gminy pod względem ilości mieszkańców do magistrali gminnej. Równocześnie umożliwi dostawy wody dla mieszkańców kolejnych miejscowości tj. Stacji Słobity i Góry.

Celem głównym projektu jest jest zapewnienie dostaw wody 1/3 liczby mieszkańców gminy wyeliminowanie strat wody wynikającej ze złego stanu technicznego obecnego wodociągu oraz poprawa jej jakości.. Planowany koszt inwestycji – 420 000zł.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- dokumentacja techniczna, projektu jest w trakcie opracowywania – planowane zakończenie II półrocze 2005 roku,
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w 2006r.
- realizacja inwestycji 2006.

1.5. Budowa studni i modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Wilczętach

Przedsięwzięcie ma na celu całkowite zabezpieczenie zaopatrzenia Gminy Wilczęta w wodę. Rozwiąże problemy związane z jakością i ciągłością dostaw wody do odbiorców. W ramach projektu zostaną wykonane zadania:

- budowa nowej studni,
- modernizacja stacji uzdatniania wody .
- Planowany koszt przedsięwzięcia 350 000zł.

Realizacja zadania umożliwi zapewnienia ciągłości dostaw wody mieszkańcom całej gminy z jednoczesnym podniesieniem jej jakości do obowiązujących norm .

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- opracowanie dokumentacji technicznej projektu – planowane zakończenie III kwartał 2004 roku,
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w 2005 r.
- realizacja inwestycji 2005-2006.

1.6. Budowa sieci kanalizacyjnej wraz przyłączami na odcinku Słobity –Dębień –Karwiny -Wilczęta

Przedsięwzięcie będzie miało na celu przyłączenie największej miejscowości gminy pod względem liczby mieszkańców do budowanej oczyszczalni w Wilczętach oraz podłączenie istniejącej sieci kanalizacyjnej i likwidacja istniejącej małej oczyszczalni ścieków.

Celem głównym projektu jest ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- opracowanie dokumentacji technicznej projektu – planowane zakończenie I półrocze 2005 roku,
- możliwość złożenia wniosku w oparciu o dokumentację w II półroczu 2005 r.
- realizacja inwestycji 2006-2008.

W latach 2007-2013 przewiduje się podłączenie do oczyszczalni w Wilczętach pozostałych nie posiadających kanalizacji miejscowości gminnych.

1.7. Modernizacja ogrzewania, dachu i stolarki okiennej oraz podłóg w Zespole Szkół Nr 5 w Wilczętach .

Realizacja tego zadania polegać będzie na kompleksowej modernizacji obiektu w którym mieści się gimnazjum i liceum. Polegać ona będzie na wymianie betonowych dachówek na ceramiczne ,wymianie rynien i blacharki., wymianie płytek podłogowych z PCV . W ramach tego samego zadania planuje się wymianę pieców centralnego ogrzewania na piece o większej sprawności technicznej oraz wymianę nieszczelnej stolarki okiennej na nową.

Zasadniczym celem ,który zamierza się osiągnąć wyniku realizacji powyższego zadania polega na poprawie warunków pracy i bezpieczeństwa uczniów w największej gminnej jednostce oświatowej.

2. Do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji w Rolnictwie poprzez Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich zostanie zgłoszone zadanie:

2.1. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poszczególnych miejscowości gminy.

Przedsięwzięcie ma na celu mobilizację lokalnej społeczności i pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia swojej miejscowości.

Projekt obejmuje kształtowanie centrów wsi poprzez budowę placów zabaw, urządzenia boisk sportowych oraz zagospodarowywania terenów zielonych,.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- opracowanie Programu Odnowy Wsi- II półrocze 2004 roku,
- zaakceptowanie koncepcji zagospodarowania przez Radę Gminy Wilczęta- do końca 2004 roku,

3. Do Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich zostaną zgłoszone zadania:

3.1. *Utworzenie Gminnego Klubu Pracy w Wilczętach.*

Projekt obejmuje utworzenie Gminnego Klubu Pracy, który będzie miał na celu aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych. Działalność klubu będzie obejmowała:

- doradztwo, szkolenia oraz dotacje dla podejmujących działalność gospodarczą,
- wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samozatrudnienia bezrobotnych,

3. Do Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich zostaną zgłoszone zadania:

3.1. *Utworzenie Gminnego Klubu Pracy w Wilczętach.*

Projekt obejmuje utworzenie Gminnego Klubu Pracy, który będzie miał na celu aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych. Działalność klubu będzie obejmowała:

- doradztwo, szkolenia oraz dotacje dla podejmujących działalność gospodarczą,
- wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samozatrudnienia bezrobotnych.

4.1. *Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży Gminy Wilczęta- program stypendialny.*

Program stypendialny przewidziany do realizacji w ramach powyższego działania przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą i studentów zamieszkałych na terenie gminy. Pomoc stypendialna nie zostanie rozdzielona pomiędzy całą populację uczniów i studentów, ale będzie adresowana do tej grupy młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej uniemożliwiającej podjęcie i kontynuowanie kształcenia na poziomie wyższym. Udzielona pomoc ma stanowić zachętę do wybierania przez młodzież Gminy Wilczęta szkół maturalnych, a nie zasadniczych zawodowych, a w konsekwencji upowszechnić pełne wykształcenie średnie. Jednocześnie realizowany program stypendialny ma pomóc studentom w osiągnięciu pełnego wyższego wykształcenia. Program stypendialny ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych pomiędzy miastem i wsią i obejmować będzie następujące świadczenia:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów zakwaterowania w bursie, internacie lub na stacji,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów posiłków,
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów zakupu podręczników.

Stypendium zostanie przyznane na czas trwania nauki w danym roku szkolnym, nie dłużej niż 10 miesięcy w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych i nie dłużej niż 9 miesięcy w przypadku studentów szkół wyższych.

Warunki realizacji przedsięwzięcia:

- opracowanie regulaminu przyznawania stypendium,
- możliwość złożenia wniosku II półrocze 2004 roku

ROZDZIAŁ V

REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

INWESTYCJE W TRAKCIE REALIZACJI DOFINANSOWYWANE ZE ŚRODKÓW PROGRAMU SAPARD W 2004 ROKU

Lp.	Nazwa	Całkowity koszt projektu	Okres finansowania projektu	
			2003	2004
1.	Modernizacja drogi gminnej Zielona w Wilczętach	204 534,50		204 534,50
	Fundusze przedakcesyjne	102 267,25		102 267,25
	budżet państwa			
	inne			
	samorząd	102 267,25		102 267,25

INWESTYCJE PRZYGOTOWYWANE DO REALIZACJI, DOFINANSOWYWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY STRUKTURALNYCH W LATACH 2004 -2006						
Lp.	Nazwa	Całkowity koszt projektu	Okres finansowania projektu			
			2004	2005	2006	2007
1.	Przebudowa drogi gminnej Księżno – Ławki odcinek miejscowość Księżno	499 673	499 673			
	fundusze strukturalne	374 755	374 755			
	budżet państwa	49 967	49 967			
	inne					
	samorząd	74 951	74 951			
2.	Przebudowa drogi gminnej Księżno – Stare Siedlisko odcinek miejscowość Księżno	463 262	463 262			
	fundusze strukturalne	347 447	347 447			
	budżet państwa	46 362	46 362			
	inne					
	samorząd	52 117	52 117			
3.	Budowa gminnej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Wilczęta – etap I.	3 902 982	14 710	455 043	3 433 230	
	fundusze strukturalne	2 789 434	11 032	300 757	2 477 645	
	budżet państwa	370 454		40 101	330 353	
	inne					
	samorząd	743 094	3 678	114 184	625 232	
4.	Modernizacja wodociągu w miejscowości Słobity	420 000	30 000	390 000		
	fundusze strukturalne	315 000		315 000		
	budżet państwa	42 000		42 000		
	inne					
	samorząd	63 000	30 000	33 000		
5.	Budowa studni i modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Wilczęta	350 000	20 000	172 500	152 500	
	fundusze strukturalne	262 500		132 500	130 000	
	budżet państwa	35 000		20 000	15 000	
	samorząd	52 500	20 000	20 000	12 500	
	inne					

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

6.	Budowa sieci kanalizacyjnej grawitacyjno-tłocznej wraz z przepompowniami i przyłączami na odcinku Słobity-Dębień-Karwiny-Wilczęta	2 160 000	100 000		976 000	1 084 000
	fundusze strukturalne	1 620 000			1260000	900 000
	budżet państwa	216 000			945000	675 000
	inne					
	samorząd	324 000	100 000		143000	81 000
7.	Modernizacja ogrzewania, dachu i wymiana stolarki okiennej w gimnazjum	400 000		20 000	190 000	190 000
	fundusze strukturalne	300 000			150 000	150 000
	budżet państwa	40 000			20 000	20 000
	inne					
	samorząd	60 000		20 000	20 000	20 000
8.	Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poszczególnych miejscowości	750 000		210 000	405 000	135 000
	fundusze strukturalne	500 000		100 000	300 000	100 000
	budżet państwa					
	inne					
	samorząd	250 000		110 000	105 000	35 000
9.	Utworzenie Gminnego Klubu Pracy w Wilczętach	30 000		30 000		
	fundusze strukturalne	15 000		15 000		
	budżet państwa					
	inne					
	samorząd	15 000		15 000		

10.	Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży Gminy Wilczęta- program stypendialny	216 000	36 000	90 000	90 000	
	fundusze strukturalne	162 000	27 000	67 500	67 500	
	budżet państwa	54 000	9 000	22 500	22 500	
	inne					
	samorząd					

ROZDZIAŁ V

OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PROGRAMU ROZWOJU LOKALNEGO

LP.	ZADANIE	KATEGORIA WSKAŹNIKA	OPIS	WSKAŹNIKI
1.	Modernizacja drogi gminnej Zielona w Wilczetach			
		WYNIK	-modernizacja drogi gminnej	- 930.57 mb zmodernizowanej drogi, - m ² chodnika
		REZULTAT	-skrócony czas dojazdu	- oszczędność czasu - 10 minut
		WPLYW	-większe bezpieczeństwo -wzrost aktywności społ-gosp -zwiększenie poziomu inwestycji	-21,06 % wzrost natężenia ruchu
2.	Przebudowa drogi gminnej Księżno – Ławki na odcinku			
		WYNIK	- przebudowa drogi gminnej	-945 mb przebudowanej drogi
		REZULTAT	-skrócony czas dojazdu	- oszczędność czasu -5 minut
		WPLYW	-większe bezpieczeństwo -wzrost aktywności społ-gosp	- wzrost natężenia ruchu
3.	Przebudowa drogi gminnej Księżno – Stare Siedlisko na odcinku			
		WYNIK	- przebudowa drogi gminnej	- 839 mb przebudowanej drogi
		REZULTAT	-skrócony czas dojazdu	- oszczędność czasu -5 minut
		WPLYW	-większe bezpieczeństwo -wzrost aktywności społ-gosp	- wzrost natężenia ruchu
4.	Budowa gminnej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Wilczeta – etap I			
		WYNIK	- budowa oczyszczalni ścieków	-oczyszczalnia ścieków

Program Rozwoju Gminy Wilczęta na lata 2004-2006

			- budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami	- 5.735 mb kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej - 272 mb kanalizacji sanitarnej tłocznej - 3 przepompownie
		REZULTAT	- wzrost zatrudnienia	- 2 miejsca pracy
		WPLYW	- poprawa środowiska przyrodniczego - poprawa jakości wód powierzchniowych	-50 m ³ oczyszczonych ścieków - 88 gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej
5.	Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży Gminy Wilczęta- program stypendialny			
		WYNIK	program stypendialny	-10 uczniów otrzymujących stypendium dla uczniów szkół średnich -5 studentów otrzymujących stypendium
		REZULTAT	-wzrost liczby uczniów uczęszczających do szkół średnich - wzrost liczby studiujących -wzrost poziomu wykształcenia	-
		WPLYW	-promocja aktywności młodzieży -wzrost aktywności społ-gosp	

6.	Budowa studni wraz ze stacją uzdatniania w miejscowości Wilczęta			
		WYNIK	budowa studni wraz ze stacją uzdatniania wody	- studnia - stacja uzdatniania wody
		REZULTAT	-poprawa jakości wody - ciągłość dostaw wody	
		WPLYW		

7.	Budowa sieci kanalizacyjnej grawitacyjno-tłocznej wraz z przepompowniami i			
-----------	---	--	--	--

Program Rozwoju Gminy Wilczeta na lata 2004-2006

	przyłączami na odcinku Wilczeta-Karwiny-Słobity			
		WYNIK	budowa sieci kanalizacyjnej	-km sieci kanalizacyjnej - szt. przyłączy
		REZULTAT	-poprawa jakości wód powierzchniowych	- m ³ ścieków odprowadzonych i oczyszczonych
		WPLYW	- wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	-szt.budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej
8.	Utworzenie Gminnego Klubu Pracy w Wilczetach			
		WYNIK	gminny klub pracy	
		REZULTAT	udział osób, które ukończyły działanie aktywizujące	
		WPLYW	udział osób, które podjęły dalszą naukę lub pracę na 6 miesięcy	

ROZDZIAŁ VI

PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006

Od 2004 r. zmienił się system finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zmierza do:

- dalszej decentralizacji zadań i środków publicznych,
- zwiększenia ekonomicznej odpowiedzialności jednostek poprzez zwiększenie udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych,
- powiązania sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego z koniunkturą gospodarki państwa,
- rozbudowania możliwości absorpcji środków unijnych poprzez zwiększenie strumienia środków i uelastycznienia zasad gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego,
- stworzenia instrumentów umożliwiających wspieranie przedsiębiorczości i dopływ kapitału ludzkiego o wysokich kwalifikacjach.

Nowe unormowania prawne finansów samorządowych zawierają rozwiązania, polegające na powiązaniu mechanizmu subwencji ze wskaźnikami makroekonomicznymi typu: PKB, stopa bezrobocia, gęstość zaludnienia.

Reforma finansów samorządowych będzie przebiegać w dwóch etapach:

I etap – 2004-2005 – model przejściowy, wprowadzone w nim zostały rozwiązania o charakterze systemowym, które przygotowują jednostki samorządu terytorialnego do systemu docelowego,

II etap – od 2006 r. wprowadzający docelowy system finansów samorządowych

Program Rozwoju Gminy Wilczeta na lata 2004-2006

SYTUACJA FINANSOWA GMINY

L.p.	Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Dochody ogółem	5.527.686	4.968.920,89	4.957.662	4.802.588	5.000.000	5.160.000	5.320.000
A.	<i>Dochody własne w tym:</i>	2.748.784	2.085.026	2.131.798	2.062.588	2.150.000	2.220.000	2.250.000
I.	<i>z podatków i opłat lokalnych</i>	1.622.810	1.807.120	1.872.018	1.620.000	1.670.000	1.750.000	1.900.000
2.	<i>z majątku gminy</i>	78.593	38.900	40.700	44.000	46.000	48.000	50.000
3.	<i>z udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa</i>	185.534	219.307	254.418	270.000	280.000	290.000	300.000
B.	<i>Subwencje</i>	2.038.797	2.265.223	2.457.539	2.300.000	2.400.000	2.500.000	2.600.000
C.	<i>Dotacje celowe na zadania z zakresu admin. rządowej</i>	550.126	468.442	264.708	440.000	450.000	460.000	470.000
D.	<i>Dotacje celowe na zadania własne I inne dotacje</i>	189.979	49.694	-	-	-	-	-
II.	Wydatki ogółem	4.873.399	4.668.149	5.792.123	4.654.538	4.871.780	5.039.415	5.320.000
A.	<i>Wydatki bieżące</i>	4.152.359	4.313.966	4.414.805	4.254.538	4.371.780	4.489.415	4.600.000
B.	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	721.040	354.183	1.377.318	400.000	500.000	550.000	720.000
III.	Splaty pożyczek i kredytów	153.605	140.000	154.500	148.050	128.220	120.585	-
A.	<i>Splata zaciągniętych pożyczek, kredytów</i>	153.605	140.000	154.500	148.050	128.220	120.585	-
1.	<i>w tym: splata rat kredytów splata rat pożyczek</i>	133.895 19.710	113.720 26.280	128.220 26.280	128.220 19.830	128.220 -	120.585 -	-
2.	<i>Od kredytów Odsetki: w tym Od pożyczki</i>	30.985 1.748	26.000 1.400	19.800 700	14.338 900	8.876 -	3.414 -	-
B.	<i>Splata wnioskowanej pożyczki, kredytu</i>	-	-	-	-	-	-	-
C.	<i>Wartość udzielonych poręczeń</i>	-	-	-	-	-	-	-
D.	<i>Wykup papierów wartościowych i dyskonto</i>	-	-	-	-	-	-	-
IV.	Wynik(I-II)	+654.287	+140.000	-834.461	+148.050	+128.220	+120.585	-
V.	Planowana, łączna kwota długu	617.499	477.499	396.855	248.805	120.585	-	-

Program Rozwoju Gminy Wilczeta na lata 2004-2006

PROGNOZOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE W LATACH 2004-2008					
	w PLN				
	2004	2005	2006	2007	2008
Środki własne na inwestycje	1.275.050,75	400.000	500.000	550.000	720.000
Kredyty					
Sapard, Fundusze Strukturalne	102.267,25	1.030.185	533.000	625.000	
Inne źródła finansowania	-	14.125	11.000	-	
Razem	1.377.318	1.444.310	1.044.000	1.175.000	

ZDOLNOŚĆ KREDYTOWA GMINY W LATACH 2004 - 2008						
		2004	2005	2006	2007	2008
1.	Dochody budżetowe	4.957.662	4.802.588	5.000.000	5.160.000	5.320.000
2.	Spłaty rat kredytów i odsetek	154.500	148.050	128.220	120.585	-
	%	3,12%	3,08%	2,56%	2,34%	0%

ROZDZIAŁ VII

SYSTEM WDRAŻANIA

LP.	ZADANIA	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	<i>Modernizacja drogi gminnej Zielona w Wilczętach</i>	Urząd Gminy	2004	środki własne Sapard
2.	<i>Przebudowa drogi gminnej Księżno – Ławki odcinek Księżno</i>	Urząd Gminy	2004-2005	środki własne Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
3.	<i>Przebudowa drogi gminnej Księżno – Stare Siedlisko odcinek Księżno</i>	Urząd Gminy	2004-2005	środki własne Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
4.	<i>Budowa oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną grawitacyjno-tłoczną w msc. Wilczeta</i>	Urząd Gminy Zakład Komunalny	2004-2007	środki własne Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
5.	<i>Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży Gminy Wilczeta- program stypendialny</i>	Urząd Gminy Zespół Szkół w Wilczętach	2004-2006	środki własne Europejski Fundusz Społeczny
6.	<i>Budowa studni wraz ze stacją uzdatniania w miejscowości Wilczeta</i>	Urząd Gminy Zakład Komunalny	2005-2006	środki własne Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
7.	<i>Budowa sieci kanalizacyjnej grawitacyjno-tłocznej wraz z przepompowniami i przyłączami na odcinku Wilczeta-Karwiny-Słobity</i>	Urząd Gminy Zakład Komunalny	2005-2008	środki własne Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
8.	<i>Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców Gładysz</i>	Urząd Gminy Sołectwo Gładysze	2005-2006	środki własne Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji w Rolnictwie
9.	<i>Utworzenie Gminnego Klubu Pracy w Wilczętach</i>	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2005	środki własne Europejski Fundusz Społeczny

ROZDZIAŁ VIII

SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

8.1. Monitorowanie strategii

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładany cel w przyszłości. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Zasady monitorowania

Ustalono, że monitorowanie, aby stać się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania programu, powinno charakteryzować się następującymi zasadami:

Wiarygodność - Informacja musi być bardzo wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych. Niedokładne dane na temat wykonania mogą spowodować podjęcie niewłaściwych działań korygujących.

Aktualność - Informacje muszą być zbierane, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwi podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii.

Obiektywność - Monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny, która nie będzie zakłócona subiektywnością, wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów.

Skupienie się na strategicznych punktach - Monitorowanie koncentrować się będzie na dziedzinach, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyień, mogących wywoływać zahamowania w realizacji projektu lub jego zatrzymanie.

Realizm - Monitorowanie musi być zgodne z realiami projektu. Wdrażający strategię powinien dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów.

Koordinacja informacji - Monitorowanie musi być skoordynowane z tokiem pracy tak, aby nie wpływało na jej zahamowanie, ani też nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań. Monitorowanie każdego z etapów projektu powinno wpływać na powodzenie całego projektu. Oceny, których dokonuje się w trakcie jego realizacji powinny być znane członkom zespołu sterującego, a w przypadku ujawnienia uchybień, należy podjąć działania, których celem będzie naprawienie błędów oraz zapobieżenie powstaniu podobnych sytuacji w przyszłości. Informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich członków zespołu tak, aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji, dotyczących realizacji projektu.

Elastyczność monitorowania - Mechanizm i sam proces monitorowania musi być na tyle elastyczny, aby mógł szybko reagować na zachodzące zmiany. Również w przypadku dokonywania zmian i korekt

projektu należy dbać o to, aby modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w późniejszych etapach projektu.

Normatywność i operacyjność monitorowania - Skuteczny system monitorowania w przypadku wykrycia uchybień i odchyłeń od przyjętych norm powinien wskazywać, jakie należy podjąć działania korygujące. W sposobie raportowania powinno być zastrzeżone, jakie działania należy podjąć w przypadku, kiedy zakładane w projekcie rezultaty nie zostają osiągnięte bądź ich jakość budzić będzie wątpliwość. W każdym projekcie należy wskazać, jakie działanie może podjąć odbiorca projektu, aby wyrównać dysproporcje i doprowadzić do realizacji założonego celu.

W procesie monitorowania strategii przewidziano następujące fazy:

Kontrolę wstępną – Rozpoczęcie każdego programu i wchodzących w jego skład projektów poprzedzone będzie ustaleniem wszelkich parametrów ilościowych i jakościowych – wskaźniki określające wyniki realizowanych zadań. Przyjęte raz parametry powinny być stosowane przez cały czas realizacji programów i projektów.

Monitoring sterujący – Zadaniem tego rodzaju monitorowania będzie wykrycie wszelkich odchyłeń, jakie mają miejsce w trakcie realizacji projektu. Dla skutecznej realizacji monitoringu sterującego powinien zostać wyłoniony zespół, składający się z radnych oraz przedstawicieli administracji samorządowej. Celem działania zespołu będzie ocena dotychczasowych rezultatów wdrażania strategii oraz rekomendowanie zarządowi niezbędnych działań modyfikujących

Zakończenie projektu - kontrola końcowa - ocena efektów. Ocena końcowa będzie dokonana w celu określenia, na ile zakładane w programie cele zostały osiągnięte oraz ustalenia przyczyny wszelkich odchyłeń w realizacji programu. Ocena posłuży za podstawę sprawdzenia, czy planowane efekty są zgodne z założonymi normami. W trakcie oceny zostanie również dokonana analiza podejmowanych działań korygujących. Wyciągnięte wnioski zostaną wykorzystane w trakcie realizacji kolejnych, podobnych projektów w przyszłości. Są one również kluczowe dla prawidłowego planowania kolejnych edycji strategii rozwoju gminy.

Narzędzia służące zbieraniu informacji, zaproponowane w czasie opracowania programu rozwoju Gminy Wilczęta

Do oceny realizacji projektu zostały zaprojektowane w pełni modyfikowalne narzędzia komputerowe, służące do gromadzenia informacji na temat osiąganych efektów realizowanych programów i projektów. Zapewnienie informacji zwrotnej jest jednym z kluczowych instrumentów zapewniających efektywne wdrażanie strategii. Również jej systematyczne zbieranie w istniejących bazach danych jest elementem ułatwiającym późniejsze prace zespołu monitorującego.

Miary wykonania projektów – W celu rzetelnego monitorowania wdrażania strategii potrzebne są dane ilościowe o charakterze statystycznym, które po przetworzeniu powinny zostać ujęte w serie wskaźników. Dzięki tym wskaźnikom zostanie określony poziom wyjściowy oraz stopień osiągnięcia zakładanych celów. Dla każdego z projektów zaproponowano odpowiednie miary wykonania. Pozwolą

one w przyszłości ocenić stopień zaawansowania projektu i sukces w jego realizacji. Pomiar osiągniętych wyników pozwala odróżnić powodzenie od porażki. Wyniki zapisane w postaci wskaźników, czy bezwzględnych informacji statystycznych mają także ważne znaczenie w procesie uzyskiwania poparcia społecznego dla prowadzonych zmian, czy świadczenia usług. Dają one czytelny i jednoznaczny obraz sytuacji. Należy jednak pamiętać, że muszą być one interpretowane łącznie. Pojedynczy wskaźnik, czy liczba może dawać mylne, zbyt optymistyczne lub zbyt pesymistyczne wrażenie o stopniu zaawansowania wdrażania strategii. Analiza wartości poszczególnych wskaźników pozwala ocenić, na ile podejmowane działania zgodne są z zakładanymi celami. Zaproponowane miary umożliwiają bezstronną ocenę osiągniętych efektów.

Porównywanie wskaźników – Jednym z podstawowych narzędzi służących do oceny efektów realizowanej strategii jest również porównanie osiągniętych wyników pomiędzy gminami. Porównywanie efektów odzwierciedlanych w różnego rodzaju wskaźnikach może prowadzić do zidentyfikowania najlepszych wzorów, których wspólnym mianownikiem jest wydajność.

8.2. Ocena programu

Przeprowadzanie oceny (ewaluacji) programu (art. 40, 41 i 43 Rozporządzenia ramowego nr 1260/1999/WE) jest obowiązkiem państw - beneficjentów. Ocena skuteczności podejmowanych działań, zarówno na podstawie określonych wskaźników rzeczowych, osiągniętego wyniku finansowego jak i oceny sprawności systemu administracyjnego uruchamiania środków publicznych jest nieodłącznym elementem monitorowania postępów realizacji programów.

Ocena

WSTĘPNA – to powiązania i spójność pomiędzy celami krótko i długofalowymi oraz środkami, istnienie i odpowiedniość wskaźników określających wyniki, rezultaty i wpływ na poszczególnych szczeblach.

ŚREDIOOKRESOWA – powinna badać osiągnięty stopień skuteczności w oparciu o wskaźniki, jakość i odpowiedniość wskaźników.

OSTATECZNA - wykorzystując ostateczne dane monitoringu, porównuje się oczekiwane cele z faktycznymi osiągnięciami, w tym z wpływem (projektu na poszczególne aspekty sytuacji).

Przeprowadza się ją w jakiś czas po zakończeniu realizacji programu.

8.3. Komunikacja społeczna

Instytucjami odpowiedzialnymi za prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych na szczeblu lokalnym będzie Urząd Gminy.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Programu Rozwoju Lokalnego będą stosowane między innymi następujące środki i instrumenty:

- **BROSZURY INFORMACYJNE** związane z programem i realizacją konkretnych projektów, wydawane będą przez wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażaniu programu;

- **INTERNET** – strona internetowa Urzędu: www.ugwilczeta.bip.doc.pl - publikowane będą wszystkie informacje związane z realizacją programu oraz będą udostępnione linki do stron internetowych dotyczących funduszy strukturalnych;
- **WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI** – prasą lokalną w celu upowszechnienia informacji związanych z wdrażaniem programu;
- **SPOTKANIA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ W SOŁECTWACH**- upowszechnianie informacji związanych z osiągnięciami programu oraz informowanie beneficjentów i opinii publicznej o roli jaką odgrywa Unia Europejska we wspieraniu rozwoju lokalnego.

